

## דף קלד.

עין משפט א.

יו"ד סימן סא סעיף כט

ב. ל. כהן שמכר פרה לישראל ואמר לו אני מוכר לך אותה חוץ ממתנותיה התנאי קיים וצריך הקונה ליתנם לכהן המוכר. אבל אם אמר לו ע"מ שהמתנות יהיו שלי אינו תנאי והמקח קיים ויכול ליתנם לכל כהן אחר שירצה הקונה.

חו"מ סימן שסא סעיף הו.

ה. ד. לא נקרא שינוי רשות א"כ מכרו ע או נתנו במתנה לאחר, אבל בא אחר ונטלו מבית הגזולן שלא מרצונו פ כאילו נטלו מבית הבעלים ז,

ס. ממשנה שם, ובגמ' בדף קל"ד, דכיון שאמר לו חוץ שייר לעצמו המתנות. וה"ה אם כהן המוכר הפרה ואמר לישראל אבל המתנות או אלא שהמתנות שלי, הוי כאילו אמר חוץ. כף החיים אות ק"ל. אבל באומר על מנת אין זה לשון שיוך אלא תנאי בעלמא ואינו מועיל דהוי מתנה על מה שכתוב בתורה ותנאו בטל. ט"ז ס"ק ל'.

ע. שם בב"ק ס"ו, וכ"כ הרשב"א בריש הגזול בתרא וכתב שכן דעת הראב"ד. ונראה דאפי' ידע הלוקח או המקבל שגזילה היא, אפ"ה נקרא שינוי רשות וקנאו, כן הוכיח הסמ"ע בסי' שס"ט וכן מוכח מסוף הסעיף בבא אחר ונטלו דל"ש ידע השני לא שנא לא ידע מכלל דרישא במכרו אפי' ידע שהיא גזולה הוי שינוי רשות וזה שלא כדברי הב"י. סמ"ע ס"ק ה', ועיין בש"ך בסי' שנג' סעיף ג' ובהג"ה שם.

וברמ"א הביא בשם הנ"י בפרק חזקת הבתים דאם מכרו באחריות או נתנו בטעות או בעל כורחו של המקבל לא הוי שינוי רשות. והוא גם מתשובת הרשב"א סי' תתקס"ח. וכתב הש"ך בס"ק ב' אף שהנ"י כתב כן, הוא כתב להשיג עליו, ועיין בש"ך בסי' ל"ז ס"ק כ"ט.

וכתב רע"א דנראה דוקא במכרו באחריות בפירוש, אבל בסתם אף דאחריות טעות סופר לא הוי באחריות לענין זה.

עוד כתב הש"ך בס"ק ג' אף דכתב הרשב"א דאם נתנו בטעות או בעל כורחו של המקבל דלא מיקרי שינוי רשות, וכ"כ הרשב"א גם בפ' הניזקין דף פ"א ע"ב, מיהו אם נתנו לו על דעת לקבל חליפים שלו הוי שינוי רשות וכן משמע מדברי הרמב"ם והמחבר בסי' שס"ט סעיף ה', ומיהו מדברי בעל המאור בפ' הגזול בתרא דף מ"ג ע"א מוכח דאפי' נתנו בטעות הוי שינוי רשות, וכן משמע מדברי הרמב"ם והמחבר בסי' שס"ט סעיף ה'. וכן כתב הרמב"ן. וסיים דמתשובת הרשב"א משמע לחד שינוי דאפי' בחליפין לא הוי שינוי רשות כיון שנתנו לו בעל כורחו. וסיים בכל זה צ"ע.

פ. היינו שלא מרצונו לא של הגזולן ולא של בעה"ב.

צ. הגאון ציין לירושלמי פ"ז בב"ק בדין גנב שנגנבה ממנו, ואח"כ נמצאת הגניבה למי הוא משלם לראשון או לשני או לשניהם ושם דברצונו של הבעלים תלוי הדבר ממי לגבות ע"ש.

ואם ירצה הנגזל גובה מהראשון או מהשני <sup>ק</sup>, או אם ירצה גובה חצי מזה וחצי מזה, אם פרעו השני לראשון או שהגזלן הראשון מחל לשני אינו כלום כי אין דינו של השני אלא עם הבעלים <sup>ר</sup> בין אם ידע שהחפץ גזול ביד הגזלן בין שלא ידע <sup>ש</sup>, ואפי' אכלו השני חייב לשלם לבעלים <sup>ת</sup>.

ו. ה. בד"א שאם אכלו השני חייב לשלם לבעלים בלא נתיאשו הבעלים, אבל אם נתיאשו פטור <sup>א</sup>, הגם שאם היה בעין היה חייב להחזירו מ"מ אחרי שאכלו פטור.

עין משפט ב. יו"ד סימן סא סעיף לא

לא. לב. המתנות עצמם אסור לישראל לאכלם אלא ברשות הכהן <sup>ב</sup>, עבר ואכלן או הזיקן אינו חייב לשלם מפני שזה ממון שאין לו תובעים <sup>ג</sup>, והקונה אותם אע"פ שאינו רשאי הרי זה מותר לאכלן <sup>ד</sup> מפני שמתנות כהונה נגזלות.

- ק. כתב הב"י דלא מצא מבואר דין זה אבל נלמד מהדין שאחרי זה.
- ר. שהוא הנגזל משום כך כשירצה הנגזל מוציאו מהשני שנחשב הגזלן שלו מכיון שעתה הגזילה בידו. סמ"ע ס"ק ר'.
- ש. כיון שלא קנאו וכמ"ש בב"ק קט"ו ע"א לרב אליבא דרב פפא, וכאן אפי' ר"י מודה דלא שייך כאן תקנת השוק, ולהרמב"ם אפי' ביאוש ושינוי רשות דוקא משום תקנת השוק וכמ"ש בסי' שנו"ו סעיף ג'. גאון אות ח'.
- ת. מימרא דרב חסדא גזל ולא נתייאשו הבעלים בב"ק קי"א ע"ב, וכתב ה"ה בפ"ה מגזילה הלכה ד' בשם קצת מפרשים שאפי' האכילו הגזלן לאחר, אם רצה הנגזל גובה מזה שאכל וגם הרמב"ם לא חולק בזה. וכ"כ הרשב"א והתוס' בב"ק קי"א ע"ב ד"ה אין, כך ציין הגאון באות ט'.
- א. ממשנה בב"ק קי"א וכדמוקי רב חסדא לאחר יאוש, וכ"כ הרמב"ם בפ"ה מגזילה הלכה ד'.
- ו. כתב בנתיבות ס"ק ג' דנראה שאם נטלו לפני יאוש ואכלו לאחר יאוש פטור, כדמשמע בסעיף ז' שאמר אכלוהו לאחר יאוש פטורים, משמע דאפי' רק האכילה אחר יאוש פטורין.
- ב. משום גזל. כ"כ בביאור הגר"א אות ל'.
- ג. אבל לצאת י"ש חייב כמו בסעיף ט"ו. ש"ך ס"ק י"ט.
- ד. אבל אם הם עדיין בעין כופין את המוכר לשוב לקחתם מיד הקונה אותם ולתת לכהן לקיים המצוה. כף החיים אות קל"ה.

עין משפט ג.

יו"ד סימן פא סעיף לג

לג. לד. גר שנתגייר והיתה לו פרה אם נשחטה עד שלא נתגייר פטור מהמתנות אבל נשחטה אחר שנתגייר חייב בהם, ואם הדבר ספק מתי נשחטה פטור<sup>ה</sup> דהמוציא מחבירו עליו הראיה.

עין משפט ו.

יו"ד סימן של סעיף ד

ה. ד. עכו"ם שהיתה לו עיסה ונתגייר, אם גלגלה קודם שנתגייר פטורה ואם אחר שנתגייר חייבת, ואם זה ספק חייב<sup>ו</sup> מספק.

## דף קלד:

עין משפט א.

יו"ד סימן שלב סעיף א

א. א. לקט שכחה ופאה אם אין עניי ישראל מצויים שם א"צ להניחם<sup>ז</sup>.  
הגה: והיום אין נוהגים בהם לפי שהרוכב עכו"ם, ואם יניחום יבואו הם ויטלום.

עין משפט ו.

יו"ד סימן פא סעיף ב

ב. ב. הזרוע דוקא של ימין<sup>ח</sup> והם שני פרקים מפרק הארכובה עד כף הירך.

ה. דספק ממוץ לקולא, ומ"מ מצוה להפרישם ומוכרן לכהן בזול. כף החיים אות קל"ז. וכל זה בספק ממונא אבל בספק חלה שזה ספק איסורא חייב להפריש מספק, כמו שיתבאר בסי' ש"ל סעיף ד'.

ו. משום דספק איסור לחומרא, אבל היום שהחלה מדרבנן פטור מספק מ"מ יש להפרישה בלא ברכה. ש"ך ס"ק ח'.

ז. שאין נוהגים מן התורה אלא בארץ ישראל, ובחז"ל הם רק מדרבנן. ש"ך ס"ק א'.

ח. ממשנה וברייתא, שם דף קל"ד, מזה שכתוב הזרוע בה"א הידיעה. ט"ז ס"ק א'. והזרוע יד ימין שני פרקים הזרוע. וכנגדו ברגל ימין השוק ופרק השני המחובר לגוף. ושני הפרקים בשניהם היינו פרק ב' ופרק ג' המעורים זה בזה.

עין משפט ז.

יו"ד סימן פא פעיף ג

ג. הלחיים ט הם מפרק של לחי עד טבעת הגדולה י עם הלשון שבניהם כ. וצריך ליתנו עם העור ועם הצמר שבראשי הכבשים והשער שבראשי התיישים ל שאינו רשאי להוציאם או להפשיט העור קודם שיתנו לכהן.

עין משפט זז.

יו"ד סימן פא פעיף ב

עיין לעיל עין משפט ו

עין משפט ט.

יו"ד סימן פא פעיף ג

עיין לעיל עין משפט ז

עין משפט יכ.

יו"ד סימן פא פעיף ד

ה. ד. הקיבה צריך ליתנה לכהן עם כל חלבה פנימי וחיצון מ, אלא א"כ נהגו הכהנים להשאיר החלב לבעלים.

ט. וזה לחי התחתון ונקרא לחיים משום שיש לו ב' פרקים ימיני ושמאלי כך היא בפסיקתא, ולא כמו שתרגם האונקלוס בן עוזיאל שהוא לחי העליון והתחתון. כף החיים אות ט'.

י. וטבעת הגדולה אינה בכלל. פר"ח אות ה'.

כ. כמבואר בגמ' חולין קל"ג ע"א, ביאור הגר"א אות ד'.

ל. מרבין מה"א ד"ה" לחיים מגמ' חולין קל"ד ע"ב. ט"ז ס"ק ה'. אבל הזרוע א"צ ליתנו עם העור הגם שיש בזה פלוגתא הישראל יכול לומר, קי"ל כרש"י.

מ. גם זה מרבין מה"א ד"ה" קיבה. ט"ז ס"ק ו'.

\*\*\*\*\*  
את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלאחד שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477  
email: minchat.aaa@gmail.com